

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ
Кж1 По1 2/15
Дана 04.05.2015. године
Б Е О Г Р А Д

ОК
крив.дело чл.214 кз

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, Посебно одељење, у већу састављеном од судија Верољуба Цветковића - председника већа, Милимира Лукића, Драгољуба Ђорђевића, Наде Зец и Бојане Пауновић - чланова већа, уз учешће судијског сарадника Мирјане Новић - записничара, у кривичном поступку против **окривљеног АА и др**, због кривичног дела удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346 став 2 Кривичног законика у стицају са пет кривичних дела изнуде из члана 214 став 5 у вези са ставом 3 и 1 Кривичног законика и др, одлучујући о жалбама Тужилаштва за организовани криминал, окривљеног АА2, бранилаца окривљених АА2, АА2, АА4 и Привредног друштва „АА“, адвоката АБ и АБ1, окривљеног АА6, његовог браниоца, адвоката АБ3, окривљеног АА8, његовог браниоца, адвоката АБ2, окривљеног АА9, његовог браниоца, адвоката АБ5, браниоца окривљеног АА9, адвоката АБ4, браниоца окривљеног АА8, адвоката АБ6, браниоца окривљеног АА10, адвоката АБ7, окривљеног АА11, његовог браниоца, адвоката АБ8, окривљеног АА12, његовог браниоца, адвоката АБ9, окривљеног АА13, његовог браниоца, адвоката АБ10, браниоца окривљеног АА15, адвоката АБ11, окривљеног АА4 и мајке окривљеног АА6, АА7, изјављеним против пресуде Вишег суда у Београду, Посебног одељења К.По1.бр. 78/11 од 11.06.2014. године, након јавне седнице већа одржане дана 17, 20, 21, 22 и 23. априла 2015. године, у присуству јавног тужиоца Тужилаштва за организовани криминал Често Драгана, окривљеног АА3, окривљеног АА2, окривљеног АА4, њихових бранилаца, адвоката АБ и адвоката АБ1, браниоца окривљеног АА2, адвоката АБ12, окривљеног АА6 и његовог браниоца, адвоката АБ3, окривљеног АА8, окривљеног АА9 и његових бранилаца, адвоката АБ5 и адвоката АБ4, окривљеног АА10 и његовог браниоца, адвоката АБ7, окривљеног АА11 и његовог браниоца, адвоката АБ8, окривљеног АА12 и његовог браниоца, адвоката АБ9, окривљеног АА13 и његовог браниоца, адвоката АБ10, окривљеног АА15 и његовог браниоца, адвоката АБ11, мајке окривљеног АА6, АА7 и представника Привредног друштва „АА“ АА5, а у одсуству уредно обавештених бранилаца, адвоката АБ6 и адвоката АБ2, након већања и гласања **дана 04.05.2015. године**, донео је

РЕШЕЊЕ

УСВАЈАЈУ СЕ жалбе Тужилаштва за организовани криминал, окривљеног АА2, бранилаца окривљених АА3, АА2, АА4 и Привредног друштва „АА“, адвоката АБ и АБ1, окривљеног АА6, његовог браниоца, адвоката АБ3, окривљеног АА8, његовог браниоца, адвоката АБ2, окривљеног АА9, његовог браниоца, адвоката АБ5, браниоца окривљеног АА9, адвоката АБ4, браниоца окривљеног АА8, адвоката АБ6, браниоца окривљеног АА10,

адвоката АБ7, окривљеног АА11, његовог браниоца, адвоката АБ8, окривљеног АА12, његовог браниоца, адвоката АБ9, окривљеног АА13, његовог браниоца, адвоката АБ10, браниоца окривљеног АА15, адвоката АБ11, окривљеног АА4 и мајке окривљеног АА6, АА7, па се **УКИДА** пресуда Вишег суда у Београду, Посебног одељења К.По1.бр. 78/11 од 11.06.2014. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Према **окривљеном АА3**, рођеном _ . године у _, ЈМБГ _, од оца _ и мајке _, девојачко _, осуђиваном, **ПРОДУЖАВА СЕ ПРИТВОР**, који му је одређен решењем истражног судије Посебног одељења Вишег суда у Београду Ки По1 30/11 од 02.06.2011.године који му се рачуна од 31.5.2011.године а на основу чл. 211 ст.1 и 3 ЗКП.

Образложење

I

ПРВОСТЕПЕНА ПРЕСУДА, ИЗЈАВЉЕНЕ ЖАЛБЕ И ПОДНЕТИ ОДГОВОРИ

Пресудом Вишег суда у Београду, Посебног одељења К.По1.бр. 78/11 од 11.06.2014. године оглашени су кривим:

- окривљени АА и АА2 због извршења по пет кривичних дела изнуде из члана 214 став 5 у вези са ставом 1 Кривичног законика у саизвршилаштву у смислу члана 33 Кривичног законика,
- окривљени АА6 због извршења два кривична дела изнуде из члана 214 став 5 у вези са ставом 1 у вези са чланом 33 Кривичног законика,
- окривљени АА8 због извршења два кривична дела изнуде из члана 214 став 5 у вези са ставом 1 у вези са чланом 33 Кривичног законика,
- окривљени АА9 због извршења два кривична дела изнуде из члана 214 став 5 у вези са ставом 1 у вези са чланом 33 Кривичног законика, а
- окривљени АА10 због извршења кривичног дела изнуде из члана 214 став 5 у вези са ставом 1 у вези са чланом 33 Кривичног законика и кривичног дела недозвољено држање ватреног оружја изчлана 348 став 1 Кривичног законика,
- окривљени АА11 због извршења кривичног дела изнуде из члана 214 став 5 у вези са ставом 1 Кривичног законика,
- окривљени АА12 због извршења кривичног дела изнуде из члана 214 став 1 Кривичног законика у саизвршилаштву у смислу члана 33 Кривичног законика,
- окривљени АА13 и АА15 због извршења кривичног дела противправног лишења слободe из члана 132 став 1 Кривичног законика у вези са чланом 33 Кривичног законика,
- окривљени АА1 због извршења кривичног дела прање новца из члана 231 став 1 у вези са чланом 33 Кривичног законика и
- правно лице Привредно друштво „АА“ доо је оглашено одговорним за кривично дело прање новца из члана 231 став 1 Кривичног законика у вези са чланом 6 и 7 Закона о одговорности правних лица за кривично дело.

Наведеном пресудом окривљеном АА су претходно утврђене појединачне казне затвора и то за три кривична дела из члана 214 став 5 у вези са ставом 1 у вези са члана 33 Кривичног законика казне затвора у трајању од по 6 (шест) година, а за два кривична дела из члана 214 став 5 у вези са ставом 1 у вези са члана 33 Кривичног законика казне затвора у трајању од по 5 (пет) година и 6 (шест) месеци, па је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 8 (осам) година и 6 (шест) месеци, у коју казну му је урачунато време које је провео у притвору од 31.05.2011. године па надаље, окривљеном АА2 су претходно утврђене појединачне казне

затвора и то за три кривична дела из члана 214 став 5 у вези са ставом 1 у вези са члана 33 Кривичног законика казне затвора у трајању од по 5 (пет) година и 6 (шест) месеци, а за два кривична дела из члана 214 став 5 у вези са ставом 1 у вези са члана 33 Кривичног законика казне затвора у трајању од по 5 (пет) година и 3 (три) месеци, па је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 7 (седам) година и 6 (шест) месеци, у коју казну му је урачунато време проведено у притвору од 31.05.2011. године до 11.06.2014. године, као и време проведено на мери забране напуштања стана од 12.06.2014. године па надаље док траје мера, окривљеном AA6 су претходно утврђене казне затвора за два кривична дела из члана 214 став 5 у вези са ставом 1 у вези са чланом 33 Кривичног законика у трајању од по 5 (пет) година и 6 (шест) месеци, па је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 6 (шест) година и 6 (шест) месеци, у коју казну му је урачунато време проведено у притвору од 31.05.2011. године до 26.11.2013. године, окривљеном AA8 су утврђене казне затвора у трајању од по 5 (пет) година за два кривична дела изнуде из члана 214 став 5 у вези са ставом 1 у вези са чланом 33 Кривичног законика, па је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 5 (пет) година и 6 (шест) месеци, у коју казну му је урачунато време проведено у притвору од 31.05.2011. године до 08.04.2013. године, време проведено на мери забране напуштања стана од 09.04.2013. године па надаље, стим што је одређено да се неће урачунати време док је био на издржавању казне затвора у трајању од 08.04.2013. године до 13.09.2013. године по пресуди Основног суда у Нишу К.бр. 1191/07 од 04.06.2009. године, окривљени AA11 осуђен је на казну затвора у трајању од 5 (пет) година и 6 (шест) месеци у коју казну му је урачунато време које је провео у притвору од 31.05.2011. године до 22.11.2013. године, окривљеном AA9 претходно су утврђене појединачне казне затвора у трајању од 5 (пет) година и 6 (шест) месеци за два кривична дела из члана 214 став 5 у вези са ставом 1 у вези са чланом 33 Кривичног законика, па је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 7 (седам) година, у коју казну му је урачунато време које је провео у притвору од 31.05.2011. године до 11.06.2014. године, као и време проведено на мери забране напуштања стана од 12.06.2014. године па надаље, окривљеном AA10 су претходно утврђене казне затвора и то за кривично дело изнуде из члана 214 став 5 у вези са ставом 1 у вези са чланом 33 Кривичног законика казна затвора у трајању од 5 (пет) година, а за кривично дело из члана 348 став 1 Кривичног законика, казна затвора у трајању од 6 (шест) месеци и новчана казна у износу од 100.000,00 (стохиљада) динара, па је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 5 (пет) година и 2 (два) месеца и на новчану казну у износу од 100.000,00 (стохиљада) динара коју је дужан платити у року од 15 дана од дана од дана правноснажности пресуде, а у казну затвора му је урачунато време које је провео у притвору од 31.05.2011. године до 30. октобра 2012. године, а одређено је да уколико окривљени не плати новчану казну у остављеном року суд ће новчану казну заменити казном затвора тако што ће сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан затвора, окривљени AA12 осуђен је на казну затвора у трајању од 2 (две) године и 6 (шест) месеци, у коју казну му је урачунато време које је провео у притвору од 31.05.2011. године до 26.06.2012. године, окривљени AA13 осуђен је на казну затвора у трајању од 1 (једне) године, у коју казну му је урачунато време проведено у притвору од 31.05.2011. године до 28.10.2011. године, окривљени AA15 осуђен је на казну затвора у трајању од 1 (једне) године, у коју казну му је урачунато време које је проведено у притвору од 31.05.2011. године до 28.10.2011. године, окривљени AA1 осуђен је на казну затвора у трајању од 8 (осам) месеци и истовремено је одређено да ће се казна извршити тако што ће је окривљени издржавати у просторијама у којима станује, а у казну ће му се урачунати време које је провео у притвору од 31.05.2011. године до 13.06.2011. године, а окривљено правно лице Привредно друштво „АА“ доо осуђено је на новчану казну од 1.500.000,00 (милионипетстотина) динара, коју је дужно платити у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде.

На основу одредбе члана 87 Кривичног законика у односу на окривљеног АА и окривљено правно лице Привредно друштво „АА“ доо применом члана 231 став 7 Кривичног законика

изречена је мера безбедности одузимање предмета, те су одузети и то од окривљеног AA3 3 мобилна телефона марке „Nokia” са претплатничким картицама, један лап топ марке „HP Compaq“ NX 9030 серијски број CNF5072599, један Net-book марке „DELL inspiron“ mINI 1018, серијски број C8334 са меморијском картицом - адаптером марке „Sony“ модел MSAC-M2, панцирна заштитна јакна црне боје и наранџасте унутрашњости произвођача „Миле Драгић“, два заштина балистичка прслука, две регистарске таблице броја ВР 124-55, две регистарске таблице броја ГЕДА60, један аутомобилски кључ за стартовање возила са ознаком „Audi” и ознаком „НАА“, на металном делу кључа, једна службена гумена палица и новчани износ од 23.150.000,00 динара, које је окривљени дужан да плати у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, од окривљеног AA2 одузима се 16 новчаница у различитим апоенима у укупном износу од 3.900 еура и 300 УСД, 4 мобилна телефона марке „Nokia” са припадајућим СИМ картицама, један мобилни телефон марке „Samsung”, један мобилни телефон марке „Soni Ericsson“ са припадајућом СИМ картицом, 2 кључа са натиписом „Toyota Land Cruiser“, један кључ црне боје са ознаком „Opel“ и бројем 3579, један кључ за аутомобил са привеском манастира Острог, једно ПМВ „Opel“ модел „Astra Classic c-zlwer“, рег. ознака БГ 939-201 са припадајућим кључем за наведено возило, од окривљеног AA9 одузима се један мобилни телефон марке „Nokia” тип 1208, са припадајућом сим картицом, један мобилни телефон марке „Motorola“ са припадајућом сим картицом, потврда о примопредаји новца, један мобилни телефон марке „Nokia”, тип 6610 са припадајућом сим картицом и једна „Хало картица“ број 110157, једно путничко моторно возило марке „Jeep“ тип „Wrangler unlimited“, црне металик боје, без рег. ознака, број шасије IJ8GAE9978L617313 и један кључ за стартовање возила, од окривљеног AA6 одузима се један мобилни телефон марке „Nokia”, модел 1208 са сим картицом „Моби клик“, од окривљеног AA8 два мобила телефона марке „Nokia” са припадајућим картицама и једно путничко моторно возило „Hyundai I30”, рег. ознака ЛЕ 712-66, са припадајућим кључем и саобраћајна дозвола за путничко моторно возило серијског броја CP06475343, од окривљеног AA11 850 еура у разним апоенима и један мобилни телефон марке „Samsung D 980“ са две сим картице и два свежња кључева, од окривљеног AA13 три мобилна телефона марке „Nokia” са СИМ картицама и један мобилни телефон марке „Sharp TM“, 4 сим картице и 6 уложака за СИМ картице, од окривљеног AA12 два мобилна телефона марке „Nokia” са припадајућим СИМ картицама, од окривљеног AA15 један мобилни телефон марке „Samsung“ са СИМ картицом, од окривљеног AA4 4 мобилна телефона марке „Nokia” са припадајућим СИМ картицама и један лаптоп рачунар „PC“, серијског броја 1211023308 и две девизне књижице, од окривљеног AA10 3 мобилна телефона марке „Nokia” и СИМ картица, један лап топ марке „Dell“ серијски број Б66433J, 2 искоришћена ручна ракетна бацача, 1 торбица са 4 празна оквира за аутоматску пушку, 1 гумена палица, 51 комад пушчаног метка калибра 79 мм, 39 комада пушчаног метка калибра 79 мм, 1 ручни сузавац, 2 платне и 2 чековне картице “Комерцијалне банке”, 3 уговора о купопродаји за возило ЛЕ 113-606 са саобраћајном дозволом за наведено возило, 1 пиштољ марке “ЦЗ 99” серијског броја 98138 са припадајућим оквиром, црна торбица марке “Пума”, 10 метака калибра 9 мм, 1 кожна футрола са полицијском значком број 134416 и 1 службена легитимација на име AA10, од окривљеног правног лица привредног друштва “AA” д.о.о. одузима се новчани износ од 21.053.137,00 динара које је привредно друштво “AA” д.о.о. дужно да плати у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде.

На основу одредбе члана 258 ЗКП оштећени ОО, ОО1, предузеће “AA1” д.о.о. у стечају, ОО2, ОО3 и ОО4 су за остваривање имовинскоправног захтева упућени на парницу. На основу одредбе члана 262 ЗКП обавезани су окривљени AA3, AA2, AA6, AA8, AA11, AA9, AA10, AA12, AA13, AA15, AA1 и окривљено правно лице привредно друштво “AA” д.о.о. да снесе све трошкове кривичног поступка о чијој висини ће бити накнадно одлучено посебним решењем, као и да плате трошкове судског паушала у износу од по 20.000,00 динара у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде.

Против наведене пресуде жалбе су благовремено изјавили:

- Тужилаштво за организовани криминал због повреде кривичног закона и одлуке о кривичним санкцијама, са предлогом да другостепени суд побијану пресуду преиначи у погледу правне квалификације и то тако што ће окривљене АА13 и АА15 огласити кривим због извршења кривичног дела изнуда у саизвршилаштву из члана 214 став 1 у вези са чланом 33 Кривичног законика, окривљеног АА3 поред кривичних дела за која је оглашен кривим и осуђен првостепеном пресудом огласити кривим и за кривично дело удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346 став 2 Кривичног законика, окривљене АА2, АА6, АА8, АА11, АА9 и АА10 поред кривичних дела за која су оглашени кривим и осуђени првостепеном пресудом огласити кривим и за кривично дело удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346 став 4 у вези са ставом 2 Кривичног законика, те све окривљене осудити на строжије јединствене казне затвора или да уколико другостепени суд нађе да нема места преиначењу пресуде на начин како је то предложено, окривљене АА3, АА2, АА6, АА8, АА11, АА9, АА10, АА13, АА15 и АА4, за кривична дела за која су осуђени, осуди на казне затвора у дужем временском трајању, а окривљеном правном лицу привредном друштву "АА" д.о.о. изрекне новчану казну у границама прописаним за кривично дело прање новца из члана 231 став 1 Кривичног законика у вези са чланом 6 и 7 Закона о одговорности правних лица за кривично дело;

- мајка окривљеног АА6, АА7, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, са предлогом да другостепени суд њеног сина ослободи од оптужбе;

- окривљени АА4, без навођења законског основа због ког побија пресуду, са предлогом да другостепени суд размотри примедбе из жалбе и наложи утврђивање истине и чињеничног стања.

- браниоци окривљених АА3, АА2, АА4 и привредног друштва "АА", адвокати АБ и АБ1, због битне повреде одредаба кривичног поступка, повреде кривичног закона и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, са предлогом да другостепени суд уважи жалбу, укине пресуду а предмет упуту првостепеном суду на поновно суђење;

- бранилац окривљеног АА2, адвокат АБ12, због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, погрешне примене материјалног права, са предлогом да другостепени суд усвоји жалбу, укине пресуду и предмет врати на поновни поступак и суђење;

- окривљени АА6, због битне повреде одредаба кривичног поступка, повреде кривичног закона и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, са предлогом да другостепени суд укине пресуду и предмет врати на поновно суђење или да отвори претрес на ком би се утврдило тачно и прецизно чињенично стање, да донесе одлуку по којој би се поновљено суђење одвијало пред другим судијом;

- бранилац окривљеног АА6, адвокат АБ3, због битне повреде одредаба кривичног поступка, повреде кривичног закона, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлуке о кривичној санкцији, са предлогом да другостепени суд окривљеног АА6 ослободи од оптужбе или да пресуду укине, а предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање;

- окривљени АА8, због битне повреде одредаба кривичног поступка, повреде кривичног закона, погрешно утврђеног чињеничног стања, са предлогом да да у смислу одредби члана

445 став 2 издвоји из списка предмета транскрипте телефонских разговора до којих се дошло тајним надзором комуникације, другостепени суд отвори претрес ради утврђивања чињеничног стања или да преиначи пресуду тако што ће га ослободити од оптужбе у односу на кривично дело изнуда из члана 214 Кривичног законика и одбити оптужбу за кривично дело из члана 346 Кривичног законика или да првостепену пресуду укине, а предмет врати првостепеном суду на поновно суђење;

- бранилац окривљеног АА8, адвокат АБ2, због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде кривичног закона, и одлуке о кривичној санкцији, са предлогом да у смислу одредби члана 445 став 2 издвоји из списка предмета транскрипте телефонских разговора до којих се дошло тајним надзором комуникације, да другостепени суд отвори претрес ради тачног утврђења чињеничног стања, или да преиначи одлуку и донесе ослобађајућу пресуду у односу на кривично дело изнуда из члана 214 Кривичног законика а одбијајућу пресуду за кривично дело из члана 346 Кривичног законика или да пресуду укине, а предмет врати првостепеном суду на поновно суђење;

- бранилац окривљеног АА8, адвокат АБ6, због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и повреде одредаба кривичног закона, са предлогом да другостепени суд укине побијану пресуду, предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање или да је преиначи тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе;

- окривљени АА11, због битне повреде одредаба кривичног поступка, повреде кривичног закона, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлуке о кривичној санкцији, са предлогом да га другостепени суд ослободи од оптужбе за кривична дела за која га је првостепени суд огласио кривим или да пресуду укине, а предмет врати првостепеном суду на поновно суђење;

- бранилац окривљеног АА11, адвокат АБ8, због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлуке о кривичним санкцијама, са предлогом да другостепени суд побијану пресуду укине а окривљеног ослободи од оптужбе;

- окривљени АА9, због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде кривичног закона и одлуке о казни, са предлогом да га другостепени суд ослободи од оптужбе или да пресуду укине и врати првостепеном суду на поновно суђење;

- бранилац окривљеног АА9, адвокат АБ4 због битне повреде одредаба кривичног поступка, повреде кривичног закона, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлуке о кривичним санкцијама, са предлогом да другостепени суд усвоји жалбу, преиначи пресуду и у односу на АА9 огласи само кривим за две радње из изреке I 1 и II 2 где је употребљена претња, да се иста квалификује као кривично дело из члана 214 став 1 Кривичног законика и осуди по закону на казну затвора у трајању од 2 (две) године или да првостепену пресуду укине а предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање и суђење;

- бранилац окривљеног АА9, адвокат АБ5, због битне повреде одредаба кривичног поступка, повреде кривичног закона, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлуке о кривичним санкцијама и другим одлукама, са предлогом да другостепени суд уважи жалбу браниоца окривљеног, преиначи првостепену пресуду и окривљеног АА9 ослободи од

оптужбе или да укине пресуду, а предмет врати првостепеном суду на поновно суђење;

- бранилац окривљеног АА10, адвокат АБ7, због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно утврђеног чињеничног стања, повреде кривичног закона и одлуке суда о кривичној санкцији, са предлогом да другостепени суд жалбу уважи, пресуду у односу на окривљеног АА10 укине и предмет врати на поновно одлучивање или да је преиначи тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе за кривично дело из члана 214 став 5 у вези са ставом 1 Кривичног законика а изрећи му блажу казну за кривично дело из члана 348 став 1 Кривичног законика;

- окривљени АА12 због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, битне повреде кривичног закона, битне повреде одредаба кривичног поступка, са предлогом да другостепени суд преиначи првостепену пресуду и ослободи га оптужбе или да укине пресуду а предмет врати на поновно одлучивање или да уколико другостепени суд заузме став да је крив, да има у виду олакшавајуће околности да је породичан човек, да има сина на школовању, сопствено аутопревозничко предузеће, да није склон вршењу кривичних дела;

- бранилац окривљеног АА12, адвокат АБ9, због битне повреде одредаба кривичног поступка, повреде кривичног закона, непотпуно и погрешно утврђеног чињеничног стања и одлуке о кривичној санкцији, са предлогом да другостепени суд преиначи пресуду, окривљеног ослободи од оптужбе или да пресуду укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање или пресуду преиначи у погледу одлуке о казни тако што ће окривљеном АА12 ублажити казну у складу са одредбама Кривичног законика;

- окривљени АА13, због битне повреде одредаба кривичног поступка, повреде кривичног закона и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, са предлогом да га другостепени суд ослободи од оптужбе или да донесе одлуку којом ће предмет вратити на поновно суђење првостепеном суду;

- бранилац окривљеног АА13, адвокат АБ10, због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлуке о казни, са предлогом да другостепени суд ожалбену пресуду преиначи у смислу жалбених навода или да је укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење;

- бранилац окривљеног АА15, адвокат АБ11, због битне повреде одредаба кривичног поступка, повреде кривичног закона, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и неправилне одлуке о казни и трошковима кривичног поступка, са предлогом да другостепени суд преиначи првостепену пресуду у односу на окривљеног АА15 тако што ће га у целости ослободити од оптужбе и трошкова кривичног поступка или да првостепену пресуду у целости укине и предмет врати на поновно суђење првостепеном суду;

Одговоре на жалбу Тужилаштва за организовани криминал поднели су окривљени АА8, заступник правног лица "АА" д.о.о, АА5, окривљени АА6, окривљени АА4, бранилац окривљеног АА6, адвокат АБ3 и бранилац окривљеног АА9, адвокат АБ5, са предлозима да другостепени суд поднету жалбу ТОК, одбије као неосновану.

Тужилаштво за организовани криминал је у поднеску КТЖ бр.2/15 од 23.1.2015.године изнело мишљење да су наводи жалби окривљених и њихових бранилаца неосновани те да их треба одбити, а да жалбу Тужилаштва за организовани криминал треба да усвоји у смислу жалбених предлога.

Апелациони суд у Београду, Посебно одељење, је одржао јавну седницу већа дана 17, 20,

21, 22 и 23. априла 2015. године у присуству јавног тужиоца Тужилаштва за организовани криминал Често Драгана, окривљеног АА3, окривљеног АА2, окривљеног АА4, њихових бранилаца, адвоката АБ и адвоката АБ1, браниоца окривљеног АА2, адвоката АБ12, окривљеног АА6 и његовог браниоца, адвоката АБ3, окривљеног АА8, окривљеног АА9 и његових бранилаца, адвоката АБ5 и адвоката АБ4, окривљеног АА10 и његовог браниоца, адвоката АБ7, окривљеног АА11 и његовог браниоца, адвоката АБ8, окривљеног АА12 и његовог браниоца, адвоката АБ9, окривљеног АА13 и његовог браниоца, адвоката АБ10, окривљеног АА15 и његовог браниоца, адвоката АБ11, мајке окривљеног АА6, АА7 и представника Привредног друштва „АА“ АА5, а у одсуству уредно обавештених бранилаца, адвоката АБ6 и адвоката АБ2, на којој је размотрио списе предмета, побијану пресуду у оквиру основа, дела и правца побијања истакнутим у жалбама у смислу одредбе члана 451 став 1 ЗКП, па је имајући у виду жалбене наводе и предлоге, као и мишљење надлежног Тужилаштва за организовани криминал, нашао:

Жалбе су основане.

II

РАЗЛОЗИ ЗА УСВАЈАЊЕ ЖАЛБИ И УКИДАЊЕ ПРВОСТЕПЕНЕ ПРЕСУДЕ

1.- разлози који се односе на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438 став 1 тачка 4 ЗКП

Основано се у жалбама указује на то да је учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438 став 1 тачка 4 ЗКП обзиром да је у доношењу одлуке учествовао судија који није могао да учествује, која битна повреда одредаба кривичног поступка је довела, између осталог, до укидања првостепене пресуде.

Увидом у списе, тачније у решење Вишег суда у Београду, Посебног одељења, Кв.По1 бр. 18/12 – К По1.бр.78/11 од 11.01.2012. године, утврђено је да је приликом доношења одлуке о одбијању приговора против оптужнице учествовао као председник ванпретресног већа исти судија који је потом био члан судског већа приликом доношења ожалбене првостепене пресуде. Таква чињеница, по оцени Апелационог суда у Београду, Посебног одељења, указује на то да би у каснијим фазама поступка предубеђење судије као члана већа из фазе одлучивања о приговору против оптужнице могло да утиче на његову могућност да на другачији начин сагледа чињенична и правна питања која се у току овог кривичног поступка могу појавити.

Наиме, приликом одлучивања о приговору на оптужницу председник већа и чланови ванпретресног већа су разматрали у истрази прикупљене податке и доказе, заузимали ставове и размењивали их са другим члановима већа и изјашњавали се у погледу довољности тих доказа за потребан степен сумње о делу окривљених, односно одлучивало се у тој фази о даљој судбини поступка. Све ово представља поступање у кривичном предмету и доношење процесне одлуке која је од битног утицаја на положај окривљених, а које одлучивање је по начину доношења одлуке, садржини и последицама идентично поступању и одлучивању у већу које одлучује о потврђивању оптужнице према сада важећем ЗКП.

Дакле, веће које је одлучивало о приговору против оптужнице сагласно овлашћењима из члана 277 у вези члана 274 став 1 тачка 4 ЗКП тада важећег Законика о кривичном поступку је том приликом оцењивало чињенице и доказе на којима се заснивала оптужница и нашло да су оне по свом квалитету и значају подобни за закључак да су окривљени основано сумњиви

да су извршили кривично дело које су им оптужницом стављена на терет. Према одредбама сада важећег ЗКП овлашћења ванпретресног већа су да у поступку испитивања оптужнице цени да ли има довољно доказа за оправдану сумњу да је окривљени учинио дело које је предмет оптужбе, са истом последицом те оцене као и у раније важећем процесном закону – извођења окривљеног на главни претрес ако нађе да за то у чињеницама и доказима у оптужном акту постоји довољно основа или у случају супротног закључка доношења одлуке о обустављању поступка. Дакле, учешће судије у већу за одлучивање о потврђивању оптужницу представља разлог за обавезно изузеће судије у смислу члана 37 став 1 тачка 4 ЗКП.

Иако је чланом 604 став 1 сада важећег ЗКП предвиђено да ће се законитост радњи предузетих пре почетка примене овог законика оцењивати по одредбама Законика о кривичном поступку ("Службени лист СРЈ", бр. 70/01 и 68/02 и "Службени гласник РС", бр. 58/04, 85/05, 85/05 - др. закон, 115/05, 49/07, 122/08, 20/09 - др. закон, 72/09 и 76/10) а неспорно је да је решење којим је одбијен приговор против оптужнице донето 12.01.2012.године, дакле у време важења ранијег Законика о кривичном поступку, овај суд је имао нарочито у виду да је читав поступак у фази главног претреса спроведен према одредбама сада важећег ЗКП према пракси Европског суда за људска права учествовање у суђењу судије који је морао бити изузет од вршења судијске функције у тој фази поступка из разлога што је у истом предмету предузимао одређене радње током претходног поступка и припреме суђења, представља повреду одредбе члана 6 став 1 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода којом је прописано да свако током одлучивања о кривичној оптужби против њега има право на правичну расправу пред независним и непристрасним судом, формираним на основу закона, под условом да се ради о радњама и одлукама којима се може утицати на вођење и исход поступка и који стога објективно могу довести у сумњу непристрасност и независност суда.

Како се из списка предмета утврђује да је председник ванпретресног већа првостепеног суда учествовао у одлучивању о приговору против оптужнице и доношењу решења којим је приговор одбијен као неоснован а тиме и оптужница ступила на правну снагу, то је сагласно горе наведеним законским одредбама, исти судија је морао бити изузет од даљег поступања у истом предмету а самим тим и од доношења првостепене мериторне одлуке.

2. - разлози који се односе на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438 став 1 тачка 11 ЗКП

По оцени Апелационог суда у Београду, Посебног одељења, изрека првостепене пресуде је неразумљива, на шта се основано жалбама бранилаца окривљених АА, АА1, АА2 и представника ДП "АА" и самих окривљених указује. Наиме, првостепени суд је пропустио у конкретном случају да утврди у чему се огледа противправност прибављене имовинске користи, а што представља битно обележја овог кривичног дела. Првостепени суд закључује да се ради о кривичном делу изнуде када окривљени употребом силе захтевају од оштећених више од оног што је уговорено, захтевају казнене камате, одузимају станове и ствари који нису договорени и слично, те се противправна имовинска корист по налажењу првостепеног суда остварује на тај начин што окривљени од оштећених одузима далеко веће вредности од оних које би им иначе припале од зеленашких послова које су закључивали.

Када се има у виду опис кривичног дела под тачком **11** којом су окривљени АА, АА2, АА9 и АА6 оглашени кривим да су извршили кривично дело изнуде из члана 214 став 5 у вези са ставом 1 Кривичног законика у саизвршилаштву у вези са чланом 33 Кривичног законика на штету оштећеног ОО2, остаје потпуно нејасно на основу којих доказа је првостепени суд закључио да је укупно прибављена имовинска корист противправна. Првостепени суд у

изреци наведене пресуде наводи да је оштећени ОО2, који је од окривљеног АА позајмио укупан износ од 1.230.000 евра био приморан претњама да плати 2.000.000 евра у новцу и одузетим предметима, а на име договорених и казних камата, стим да је према уговору о позајмици који је натеран да потпише и даље остао дужан окривљеном АА 2.500.000 евра. Основано се жалбама указује да у разлозима првостепени суд не наводи да ли ти износи обухватају позајмице, договорене камате или се ради о противправној имовинској користи. у износу који је у изреци опредељен на износ од 2.000.000 евра.

Даље, у погледу кривичног дела описаног под тачком I-1, основано се жалбом браниоца окривљеног АА9, адвоката др АБ4, указује да је изрека ожалбене пресуде нејасна, обзиром да није јасно да ли је оштећено правно лице „АА1“, или је оштећено физичко лице-ОО2 или оба лица. Ово стога што је у последњем реду на 6 страни пресуде наведено „силом и претњом принудили оштећеног ОО3 да на штету своје и туђе имовине нешто учини“, без да је одређено о чијој туђој имовини се ради. Осим тога првостепени суд је на основу члана 258 ЗКП за остваривање имовинско правног захтева упутио на парницу, поред осталих лица, и ОО3 и предузеће „АА1“ у стечају, што изреку пресуде чини противречном самој себи.

Такође, када је реч о кривичном делу описаном под тачком I 2 на штету оштећеног ОО, првостепени суд не наводи који је то износ прибављене противправне имовинске користи, већ на један уопштен начин говори о новцу који је узет на зајам и новцу који је према наводима првостепеног суда оштећени дао окривљенима, а да при том не прецизира који су износ окривљени прибавили као противправну имовинску корист, нити се упустио у то да утврди који новчани износ је представљао позајмицу, који дуг оштећеног према окривљенима, а који део новца је био плаћен на име казних камата, из ког разлога је изрека првостепене пресуде нејасна. Првостепени суд у образложењу пресуде на страни 554 и сам наводи да се противправна имовинска корист из кривичних дела изнуде остварује на тај начин што окривљени од оштећених одузимају далеко веће вредности од оних које би им иначе припале из „зеленашких послова“ које су закључивали, али не прецизира нити утврђује колике су те „веће вредности“ које оправдавају закључак да су се у радњама окривљених стекла сва битна обележја кривичног дела изнуде.

Дакле, у конкретном случају у погледу оштећеног ОО2 и оштећеног ОО предмет изнуде могу бити САМО новчани износи и предмети који су оштећени предали на име казних камата. Да би се предузете радње правилно правно квалификовале првостепени суд је био у обавези да несумњиво утврди тачне износе предате по основу казних камата као и тачну вредност, у исту сврху предатих, предмета.

Разматрајући жалбене наводе одбране, када су у питању кривично правне радње окривљених описане под тачком **3 става I** изреке првостепене пресуде, другостепени суд је нашао да се основано указује да је изрека пресуде нејасна. У опису радње на страни 14 је између осталог наведено да су окривљени АА3, АА2, АА8, АА12 и АА10 извршили кривично дело изнуде из члана 214 став 5 у вези са ставом 1 у вези са чланом 33 Кривичног законика на тај начин што су „захтевали од оштећених ОО3 и АА15 да на име укупног дуга плате 150.000 евра“. Када се има на уму овакав опис, потпуно је нејасно како првостепени суд закључује да се ради о изнуди када је и у самом опису наведено да су новац потраживали на име дуговања, а при томе не прецизира се да ли се дуг састоји само од позајмљених износа или позајмљених износа и договорене камате или позајмљених износа, договорене камате и казнене камате.

Апелациони суд у Београду, Посебно одељење, истиче да је првостепени суд доносио побитану пресуду у делу који се односи на наведене оштећене пропустио да на несумњив начин утврди и адекватно оцени околности од којих зависи да ли су окривљени у конкретној

ситуацији принудили оштећене да им предају новац за који су сматрали да им не припада у ком случају би се радило о кривичном делу изнуде или је заправо намера окривљених била усмерена да принуде претњом оштећене да им врате дугове који оштећени имају према њима а што би указивало на неко друго кривично дело. У побијаној пресуди није извршена ни анализа суштинског питања да ли у конкретном случају постоји дуг, те чињеница да постоје признанице- уговори о позајмици који су оштећени потписивали јесте битна али не и одлучна чињеница везано за намеру окривљених. Ово стога што је у конкретном случају битно да ли је било стварних потраживања по основу дуговања и у ком износу. По мишљењу другостепеног суда, у конкретном случају изостала је анализа околности у контексту тога да ли су окривљени у конкретној ситуацији поступали у намери прибављања противправне имовинске користи или у намери прибављања имовинске користи за коју су сматрали да им припада.

3. - разлози који се односе на битну повреда одредаба кривичног поступка из члана 438 став 2 тачка 2 ЗКП

Изрека је у ставу **I 1** противречна сама себи и у погледу износа новца. Наиме, простим сабирањем, свих временски одређених, појединачних износа које је оштећени ОО2 неспорно примио на име позајмица долази се до износа од 1.207.000 евра док се у изреци наводи износ од 1.230.000 евра. На наведени начин, првостепени суд је пропустио да прецизно утврди колики је тачан износ оштећени примио на име позајмице, а да је то учинио суд би био у могућности да на правилан начин утврди чињеницу колики износ представља договорену камату (при чему оштећени ОО2 не спори да је камата у одређеном проценту била договорена приликом сваке позајмице), договорену а исплаћену камату, а нарочито да утврди и одлучну чињеницу колики износ чини „казнену“ камату. Ово стога што износи позајмице и договорене камате не могу бити предмет кривичног дела изнуде.

Даље, изрека пресуде противречна је разлозима обзиром да је у изреци наведено да је оштећени приморан да плати 2.000.000 евра у новцу и одузетим стварима. Дакле првостепени суд, мимо новца који је оштећени несумњиво примио на име позајмица и мимо договорених камата, прецизно наводи опредељен износ који је оштећени био приморан да плати, урачунавајући у тај износ и вредност одузетих ствари а да се из списка не види на основу којих чињеница је утврдио вредност тих ствари. При томе, првостепени суд на страни 557, у разлозима, наводи да није ни утврђивао висину противправне имовинске користи.

Осим тога основано се жалбама окривљеног АА9 и бранилаца адвоката др АБ4 и адвоката АБ5 истиче да је окривљени оглашен кривим за два кривична дела из члана 214 став 5 у вези са ставом 1 у смислу члана 33 Кривичног законика, дакле да је дело извршио у организованој криминалној групи, али да првостепени суд не даје јасне разлоге за такав закључак у склопу чињенице да се радње извршења овог окривљеног временски простиру на период од 15 дана, а да у опису дела под тачком I, стоји да је овај окривљени у периоду од почетка 2004 године до јануара месеца 2010 године у Лесковцу и Власотинцу постао припадник организоване криминалне групе који је имао задатак да упућује претње оштећенима и да од њих одузима возила.

Изрека првостепене пресуде је, по налажењу другостепеног суда, противречна и сама себи у ставу **II 1**, у делу где је окривљени АА1 оглашен кривим због извршења кривичног дела прање новца у саизвршилаштву из члана 231 став 1 у вези са чланом 33 Кривичног законика јер је „учествовао у радњи извршења и заједнички извршио пренос имовине, у намери да лажно прикаже незаконито порекло имовине, а са знањем да та имовина потиче од кривичног дела на тај начин што је најпре окривљени АА наложио оштећеном ОО2 да готов новац у

износу од 23.150.000,00 динара који је припадао привредном друштву „АА1“ д.о.о Лесковац, а чији сувласник је био оштећени ОО2, уплати на приватни рачун његовог рођеног брата окривљеног АА4“, а у ставу који се односи на изрицање мере безбедности одузимања предмета наведеном на страни 25 изреке пресуде, првостепени суд од окривљеног АА3, између осталог, одузима новчани износ у висини од 23.150.000,00 динара. Везано за наведену меру безбедности на страни 565 ожалбене пресуде, првостепени суд наводи да је на основу одредбе члана 231 став 7 у вези са чланом 87 Кривичног законика изрекао меру безбедности одузимање предмета у односу на окривљеног АА3 с обзиром да је реч о предметима извршења кривичног дела за које су првостепеном пресудом оглашени кривим, чије одузимање је по закону обавезно, а све ценећи и сврху изрицања мере безбедности прописане одредбом члана 87 Кривичног законика. Међутим, када се има у виду наведено, те чињеницу да окривљени АА није оглашен кривим за кривично дело прања новца из којег према наводима Тужилаштва за организовани криминал потиче спорни износ, нејасно је како првостепени суд мером безбедности од окривљеног АА3 а не АА4 одузима 23.150.000,00 динара.

Везано за кривично дело описано под ставом II тачком 1 изреке и наведену битну повреду одредаба кривичног поступка, да нису наведени разлози о чињеницама које су предмет доказивања, односно да су разлози потпуно нејасни, овај суд налази да се за сада не може прихватити закључивање првостепеног суда на страни 522, да је окривљени АА1 наведено дело извршио и да је одбрана овог окривљеног да није знао порекло новца којим је предметни стан купљен, по оцени првостепеног суда неприхватљива и неуверљива, с обзиром на то да је окривљени са својим братом АА био близак, разговарао о атентату који је према њему предузет, да су разматрали ко је могући учинилац, да су му били познати послови његовог брата, те да је знао да му је брат пословао са фирмом „АА1“ која се бавила пословима везаним за семенски кукуруз, да је дакле имао увид у пословање и лични живот брата.

Побројани разлози, по оцени Апелационог суда у Београду, Посебно одељења не могу сами за себе представљати довољан доказ на основу којег би се донела осуђујућа одлука, нити оправдавају закључак да је окривљени извршио кривично дело прање новца са умишљајем. Првостепени суд је морао навести јасне и аргументоване разлоге из којих је са сигурношћу утврдио да је окривљени АА1 знао за порекло новца, прецизније да потиче из кривичног дела изнуде. Као једини доказ да је окривљени АА1 знао да новац потиче из кривичног дела, првостепени суд наводи однос између окривљеног АА1 и АА, а изоставља да у склопу тог кривичног дела цени како одбрану окривљеног који је спорио да је знао да новац потиче из кривичног дела као и исказ сведока ССС1 који је навео да „је стекао утисак да АА4 није било јасно о чему се радило, јер је АА4 рекао да га је АА послао да потпише уговор“. Дакле, неопходно је да се несумњиво докаже постојање умишљаја на страни окривљеног, а што је првостепени суд пропустио да учини и да наведе јасне разлоге за то.

Апелациони суд у Београду, Посебно одељење, налази да се жалбама бранилаца и окривљених основано указује да постоји наведена битна повреда одредаба кривичног поступка и када је у питању кривично дело описано под ставом II тачком 2 изреке првостепене пресуде за које је окривљено правно лице Привредно друштво „АА“ доо оглашено одговорним. Наиме, у изреци првостепене пресуде је наведено да је окривљени АА извршио конверзију имовине са намером да лажно прикаже незаконито порекло имовине, а са знањем да та имовина односно новац потиче од кривичног дела изнуде извршеног на штету оштећених ОО2, ОО1 и СС1. Међутим, оваква изрека је противречна сама себи и датим разлозима јер у пресуди у односу на ОО1 и СС1 нико од окривљених није оглашен кривим да је на њихову штету извршио неко кривично дело па ни изнуду.

Такође, у прилог томе да пресуда нема разлоге о одлучним чињеницама када је у питању кривично дело описано под ставом II тачком 2 изреке првостепене пресуде иде и то да првостепени суд не наводи разлоге нити чињенице на основу којих је утврдио да је окривљени АА издао усмени налог СС да новац уплати на текући рачун Привредног друштва „АА“ доо Власотинце. Ово тим пре што из исказа сведока СС који је наведен на страни 309, произлази да је одлуку да новац књижи као позајмицу оснивача фирме окривљеног АА, донео лично сведок, тражећи од банке да уплату изврши на рачун „АА“ као позајмицу оснивача. Када се има у виду наведени исказ нејасно је на основу чега првостепени суд закључује да је окривљени АА издао усмени налог сведоку СС када се на тај начин чак ни наведени сведок није изјашњавао, а окривљени АА је негирао да је дао такав усмени налог.

Основано се жалбом браниоца окривљеног АА11, адв. АБ8, указује да је одлучујући о мери безбедности одузимања предмета у смислу одредбе члана 87 Кривичног законика првостепени суд у изреци на страни 26 навео између осталог да од окривљеног АА11 одузима 850 евра у разним апоенима, један мобилни телефон марке „Самсунг Д980“, са две СИМ картице и два свежња кључева, те образлажући изречену меру на страни 565 образложења пресуде, наводи да је реч о предметима извршења кривичних дела за које су овом пресудом оглашени кривим, чије је одузимање по закону обавезно. Овакво образложење првостепеног суда се не може прихвати, тим пре свега што првостепени суд не даје разлоге на основу чега је закључио да 850 евра које је одузео од окривљеног управо представљају предмет извршења кривичног дела изнуде за које је окривљени оглашен кривим, нити у образложењу пресуде даје јасне и аргументоване разлоге о којим кључевима је реч и из којих разлога исте одузима, а што је био у обавези.

Бранилац окривљеног АА13, адвокат АБ10 у својој жалби основано указује на битну повреду одредаба кривичног поступка која се огледа у томе да је изрека пресуде противречна наводима из образложења пресуде обзиром да је пресудом окривљени оглашен кривим за противправно лишење слободе из члана 132 став 1 у вези са чланом 33 Кривичног законика, а да му је истовремено изречена мера безбедности одузимање предмета и то три мобилна телефона са сим картицама марке “Нокиа”, један мобилни телефон марке “Шарп”, четири сим картице и шест уложака за сим картице. Првостепени суд не даје разлоге због којих изриче меру безбедности одузимање предмета према окривљеном и у каквој вези је ова мера безбедности односно одузети предмети са кривичним делом за које је окривљени оглашен кривим.

Основано се жалбом бранилаца окривљеног АА, АА2, АА1 и Привредног друштва “АА”, адвоката АБ и АБ1 указује да о одлучној чињеници постојања организоване криминалне групе уопште нема разлога у ожалбеној пресуди. Ову квалификаторну околност, у ситуацији када је првостепени суд нашао да постоји привидни стицај кривичних дела из члана 346 КЗ и 214 КЗ, уопште не образлаже нити наводи којим доказима је утврдио организовање, постојање и припадништво организоване криминалне групе.

4. - Оцена доказа

У првостепеној пресуди изостала је суштинска анализа и оцена веродостојности изведених доказа и њихова међусобна повезаност у односу на утврђивање одлучних чињеница које су од одлучујућег значаја за пресуђење у овој кривично правној ствари као и реална процена значаја сваког појединачног доказа, уз јасно назначење која чињеница је на основу којег доказа и из којих разлога утврђена или неутврђена, као и оцена веродостојности доказа у склопу одбрана окривљених, уз јасно и непротивречно навођење зашто се на исказани начин оцењују одбране окривљених, односно зашто их прихвата или не.

Наиме, првостепени суд у образложењу пресуде цитира изведене доказе, те вршећи оцену изведених доказа на странама 494 до 553 наводи зашто и у којим деловима не прихвата одбране окривљених, како цени исказе сведока, налазе и мишљења судских вештака, али пропушта да у смислу одредбе члана 428 тачка 8 ЗКП одређено и потпуно изнесе које чињенице и из којих разлога узима као доказане или недоказане, не дајући при томе нарочиту оцену веродостојности противречних доказа нити шта је конкретно утврдио из изведених доказа.

По оцени Апелационог суда у Београду, Посебног одељења, а имајући у виду наведено, првостепени суд је био у обавези да да јасну правну анализу, да утврђено чињенично стање доведе у везу са изведеним доказима, па је пропуштањем наведеног учинио битну повреду одредаба кривичног поступка, на коју је жалбама, како је то већ речено, основано указано.

Првостепени суд је прекршио и обавезу прописану чланом 16 став 2 ЗКП, којом је између осталог прописано да је суд дужан да са једнаком пажњом утврди чињенице које терете или иду у корист окривљених, а да пресуду може засновати само на чињеницама у чију је извесност уверен.

Првостепени суд је у смислу одредбе члана 419 ЗКП био у обавези да савесно оцени сваки доказ појединачно и у вези са осталим доказима изведе закључак о извесности постојања одређене чињенице односно да донесе закључак да ли је нека доказана или не, јер само набрајање доказа који су у току поступка изведени и опредељење да се прихвата или не прихвата не представља довољне разлоге за осуђујућу пресуду.

Даље, супротно закључивању првостепеног суда да су окривљени АА15 и АА13 извршили кривично дело противправно лишење слободе из члана 132 став 1 Кривичног законика у саизвршилаштву у смислу члана 33 Кривичног законика су и сами ставови првостепеног суда у погледу оцена одбрана окривљених па тако:

- оцењујући одбрану окривљеног АА13 првостепени суд закључује да из свега прозилази да је оптужени АА13 управо ишао да би заједно са окривљеним АА10 и окривљеним АА15 био подршка окривљеном АА2, кога првостепени суд у погледу овог оштећеног оглашава кривим за кривично дело изнуде.

- првостепени суд затим оцењује да је и окривљени АА15 управо ишао да буде помоћ осталим оптуженима односно првенствено оптуженом АА2, да је његова улога била иста као и оптуженог АА13 да пружи физичку подршку АА2 на путу у __, као и да ООЗ ограниче слободу кретања и да га доведу до адвоката где је требало да потпише признаницу, што се и десило.

Даље, првостепени суд наводи да су постојали докази да су оптужени АА13 и АА15 ишли заједно са оптуженим АА2, АА10 и АА12 да пронађу ООЗ, да га принудно одведу код адвоката „АБО“ да закључи исти онакав уговор какав је закључио и његов ортак АА14. Истовремено првостепени суд на страни 530 и 531 ожалбене пресуде наводи да је поклатио веру исказу сведока ООЗа па и у делу где је до детаља објаснио на који начин су му оптужени АА10, АА13 и АА15 блокирали пут у селу __, наредили да седне у ауто, приликом уласка у ауто окружили на око 1,5 метар што је он схватио као вид претње да мора са њима да крене у Лесковац, а онда прихвата и део у којем до детаља јасно објашњава како су у канцеларију код адвоката „АБО“ ушли прво он и АА2, а да су након 7 до 8 минута ушла сва тројица момака који су се налазили у колима.

Стога се за сада не може прихватити став првостепеног суда изражен на страни 556 у трећем

пасусу, тим пре када се има у виду да је оптужницом Тужилаштва за организовани криминал и окривљеном АА10 и окривљеног АА14 и окривљеном АА15 стављено на терет извршење кривичног дела изнуде, да су мимо његове воље, након догађаја у , оштећеног одвезли у Лесковац да у канцеларији адвоката потпише Уговор о позајмици да је дужан окривљеном АА 75.000 евра, а што је оштећени ООЗ због страха од претњи окривљених АА2, АА10, АА13 и АА15 у њиховом присуству и потписао.

Првостепени суд наводи да тужилаштво није понудило доказе на околности да су окривљени АА13 и АА15 имали свест о томе да се према ООЗ врши изнуда и да они треба да својим радњама учествују у њима, а даље наводи да се њихове радње ограничавају само на противправно лишавање слободе сведока ООЗ док не потпише признаницу код адвоката „АБО“ односно да је њихов умишљај ишао за тим да противправно ограниче слободу кретања оштећеног ООЗ.

С тим у вези, основано се жалбом браниоца окривљеног АА10, адв. АБ7 указује да првостепени суд не даје уопште јасне оцену промене исказа оштећеног ООЗ који је у полицији навео да АА13, АА15 и АА10 уопште нису улазили код адвоката. Стога се основано свим жалбама које се односе на ове окривљене и оштећене истиче да првостепени суд не даје разлоге за закључивање да су окривљени знали све околности везане за одлазак у Лесковац и потписивање признанице.

У односу на оцену доказа основано се жалбама указује да у пресуди нема разлога о одлучним чињеницама. Пример за то је и то што првостепени суд на странама 326-329 цитира садржину налаза и мишљења судског вештака ВВ, а на страни 553 образложења само наводи да га је у целости прихватио, али није извршио садржајну и суштинску анализу и оцену наведеног доказа, нити га је довео у везу са другим доказима и утврђеним чињеницама, а на шта је био обавезан у смислу одредбе члана 419 став 2 ЗКП.

5.- разлози који се односе на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање из члана 440 ЗКП

Основано се поднетим жалбама указује да је чињенично стање остало погрешно и непотпуно утврђено, што првостепену пресуду чини неодрживом.

Наиме, образложење првостепене пресуде мора бити јасно, разумљиво и потпуно, те је првостепени суд морао да утврди чињенице и да образложи зашто сматра да је правна релевантна чињеница доказана, односно недоказана. Чињенично стање које суд утврђује треба да представља резултат изведених доказа, а код осуђујуће пресуде, што је у конкретном случају реч, морају се утврдити сви битни елементи кривичних дела за које су окривљени осуђени. Чињенично стање се не може свести на изреку пресуде, с обзиром на то да изрека пресуде представља само супстрат шире утврђеног чињеничног стања.

Према ставу Апелационог суда у Београду, Посебног одељења управо констатација првостепеног суда из трећег пасуса на 554 страни указује да је чињенично стање погрешно и непотпуно утврђено. Наиме, првостепени суд констатује да „у оптужници нису раздвојене **радње** које се односе на **корист** коју су окривљени прибавили из зеленашких правних послова – (што не би била имовинска корист која је прибављена изнудом) и имовинска корист која је прибављена изнудом, већ су та два износа у оптужници збирно представљена“. Међутим, и поред оваквог става, у изреци пресуде су у тачки I-1 првостепени суд задржава све износе наведене у оптужници и утврђује да је оштећени ООЗ био приморан претњама да плати на име договорених и казнених камата износ од 2.000.000 евра а окривљене оглашава

кривим за кривично дело изнуде.

С тим у вези, за сада се не може прихватити као правилан закључак првостепеног суда да не прихвати квалификацију кривичних дела изнуде из члана 214 ст.5 у вези ст.3 и 1 Кривичног законика, правдајући свој став тиме да се из описа радњи не може утврдити да је описана противправна имовинска корист из става 3 јер Тужилаштво није навело „да су окривљени на овај начин прибавили имовинску корист у износу од 1.500.000,00 динара“, иако су у изреци пресуде наведени износи у еврима који увелико превазилазе квалификаторни износ.

Жалбама се основано напада утврђено чињенично стање у погледу виности. Првостепени суд је у изреци пресуде, сасвим неоправдано, изоставио кривицу и урачунљивост окривљених иако је оптужницом опредељено да су сви окривљени поступали у урачунљивом стању, способни да схвате значај свог дела и да управљају својим поступцима, са умишљајем и свесни да је њихово дело забрањено. Иако у изреци не наводи, првостепени суд је на такав начин наводи своју оцену виности на страни 557 последњи пасус, страни 558 и првом пасусу стране 559, у погледу свих окривљених али осим законског текста не даје никакве разлоге за такво закључивање.

У погледу погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања Апелациони суд у Београду налази да је основана жалба окривљеног АА8 и његових бранилаца. Ово стога што је према изреци пресуде окривљени АА8 радње предузимао у периоду од средине децембра 2008. године до марта месеца 2009. године. Првостепени суд је пропустио да утврди када је окривљени АА8 постао припадник организоване криминалне групе имајући у виду да према наводима одбране овог окривљеног пре децембра 2008. године није познавао никог од осталих окривљених па ни од оштећених изузев оштећеног ОО. Не може се прихватити ни став првостепеног суда да је доказ о припадништву организованој криминалној групи нашао у томе што је окривљени АА8 једини знао кретање окривљеног АА, а без довођења у везу и других евентуално утврђених чињеница. Даље, према изреци пресуде задатак окривљеног АА8 је да подсећа и убеђује оштећене на неиспуњење својих обавеза, да преузима камате, возила и слично. Међутим, првостепени суд овакве радње нигде не описује у разлозима пресуде већ у образложењу пресуде у разлозима наводи да је његов задатак било приближавање и стицање поверења код оштећених.

Такође, окривљени АА8у својој жалби основано указује да је првостепени суд погрешно интерпретирао транскрипте разговора, те одређене чињенице које је наводио оштећени ОО приписао окривљеном АА8, а које чињенице чине неразумљивим образложење пресуде и дате разлоге јер су контрадикторни и са записницима и транскриптима који постоје у списима, а на којима је, између осталог, заснована осуђујућа пресуда.

Основано се жалбом окривљеног АА11 указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање. Најпре, у изреци пресуде се наводи да су окривљени АА, АА2, АА8, АА6, АА9 и АА11 у временском периоду од средине месеца децембра 2008. године до септембра месеца 2009. године у Лесковцу, Власотинцу и Нишу у намери да себи и другима прибаве противправну имовинску корист силом и претњом принудили оштећеног ОО да на штету своје и туђе имовине нешто учини, давањем новца и других вредности преко уговореног износа па се наводе конкретне радње извршења. Међутим, на страни 13 пресуде наводи се да је окривљени АА11 изван горе наведеног временског оквира – дана 09.11.2009. године наредио оштећеном ОО да дође у ресторан “Ковач”, предао оштећеном лагер листу предузећа “АА2”, упознао оштећеног са особом СС2 након чега је више пута вршио притисак на оштећеног да склопи уговор у вези грађевинског материјала претећи му помињањем окривљеног АА кога је обавештавао о предузетим радњама, али до реализације посла није

дошло након чега је АА11 дана 30.11.2009. године, у циљу приморавања оштећеног да предузме те радње од оштећеног одузео моторно возило марке “Mercedes” А класе.

Када се има у виду одбрана окривљеног који тврди да није било никакве присиле, да је возило “Mercedes” А класе добио да се послужи, да је оштећени ОО потврдио да му је навео да се у Мерцедесу налази мобилни телефон који служи као уређај за праћење возила, што свакако не би учинило лице од којег се аутомобил отима, да му је рекао да мобилни телефон мора да буде нон-стоп укључен у возилу што је било правило београдског Rent A Car, да је у погледу других возила и АА11 навео да је “Hyundai I 30” окривљени АА11 слупао након чега је морао да му обезбеди друго возило за коришћење, да му је потом предао “Ford Fiesta”, који је због велике пређене километраже морао да врати City Rent A Car а изнајмио возило марке “Fiat Albea” и предао га АА11. Наведени ауто АА11 му је вратио оног дана када му је одузео “Mercedes” А класе. За то возило оштећени је навео да га је АА11 питао “Зашто ти мени не даш овај ауто”, оштећени одговорио да не може, да није његово, да је од београдског Rent A Car на шта је окривљени рекао да возило узима и да ако сведок има нешто нека рашчисти са АА3. Оштећени је навео да је окривљеном рекао да не узима возило јер ће имати великих проблема са власником београдског Rent A Car али се окривљени наводно није обазирао на то и уз неке вербалне претње да ће да јави АА3 да ће да буде проблем и возило је узео за себе. И коначно, када се има у виду транскрипт телефонског разговора између окривљеног АА11 и оштећеног ОО и то у ситуацији када је оштећени позвао окривљеног – разговор Пеликан 1У од 26.11.2009. године у 11:44:34 који се наводи на страни 490 у пресуди, из којих се не може закључити да постоји било каква присила од стране оштећеног везано за потписивање уговора са СС2, онда се основано у жалби окривљеног указује да је чињенично стање непотпуно и погрешно утврђено у односу на овог окривљеног и кривично дело за које је оглашен кривим.

Да је чињенично стање непотпуно утврђено у односу на кривично дело за које је окривљени АА13 оглашен кривим основано се истиче и жалбом овог окривљеног у којој се поставља питање уједначене примене закона према свим окривљенима обзиром да остали окривљени који су били присутни у току војње од _ до Лесковца и то окривљени АА10 и окривљени АА2 нису оглашени кривим да су противправно лишили слободе сведока ОО3. Ово тим пре када се има у виду да је у изреци пресуде управо описано да су окривљени АА10, АА13 и АА15 "окружили оштећеног ОО3, након чега су на тражење окривљеног АА2, не дозвољавајући оштећеном да напусти лице места, противправно ограничили слободу кретања оштећеног и наредили му да уђе у ауто...." Међутим, за наведено кривично дело, иако је на овај начин описано у изреци пресуде, окривљени АА10 па ни окривљени АА2 нису оглашени кривим за извршење кривичног дела противправно лишење слободе из члана 132 став 1 Кривичног законика у саизвршилаштву у смислу члана 33 Кривичног законика.

Основано се жалбом бранилаца окривљеног АА, АА2, АА1 и Привредног друштва “АА”, адвоката АБ и АБ1 указује у погледу кривичног дела извршеног на штету ОО3 и АА14 да је чињенично стање непотпуно утврђено. Наиме, из исказа оштећеног ОО3 произлази да он не спори да је примио новац у износу од 30.000 евра, да је потом примио још 5000 евра он а 15.000 евра његов партнер АА14, као и да је преузео робу од “АА1” у вредности од 90.000 евра. Првостепени суд у свом закључивању не даје ни свој став о околности да је ОО3 примљену робу продао на одложено плаћање, па се основано жалбом поставља питање која противправна имовинска корист је прибављена и да ли је постојала намера да се прибави ако и сам оштећени ОО3 не спори да је и даље дужан, при чему сведочи да АА никада није зарачунавао казнену камату а да је неспорно да су ова двојица оштећених потписали признанице о дугу на по 75.000 евра што укупно износи 150.000 евра.

6. - разлози који се односе на повреду кривичног закона из члана 439 став 1 тачка 2 ЗКП

У погледу кривичних дела изнуде Тужилаштво за организовани криминал је радње окривљених квалификовало као реални стицај кривичних дела из члана 346 Кривичног законика и кривичних дела из члана 214 Кривичног законика и то квалификованог облика из става 5. Првостепени суд је заузео став да се ради о привидном стицају због чега је окривљене осудио само за кривична дела изнуде из члана 214 став 5 у вези са ставом 1 Кривичног законика. Првостепени суд на страни 555 у ставу другом наводи да је инкриминација квалификованог облика кривичног дела изнуде из члана 214 став 5 Кривичног законика који се односи на организовану криминалну групу уведена у Кривични законик 03. септембра 2009. године, те да стоји чињеница да би једним делом радње окривљених могле да се квалификују по закону који је постојао пре ступања на снагу измене и допуне Кривичног законика када би се евентуално могло радити о реалном стицају ова два кривична дела. Према ставу првостепеног суда нови закон је блажи по учиниоце, с обзиром на то да чланом 214 став 5 Кривичног законика и поред тога што предвиђа као квалификаторну околност поступање у оквиру организоване криминалне групе, инкриминише једно кривично дело, те је нови закон блажи по учиниоце из ког разлога их је и осудио према новом закону.

Међутим, пре свега по налажењу Апелационог суда у Београду, Посебно одељење овакво закључивање се не може прихватити, јер у време када су према наводима оптужног акта окривљени предузимали већи број кривичних радњи (од 2004. године до септембра 2009. године) Кривичним законом Републике Србије (Сл. гласник Србије 39/2003 и др) и Кривичним закоником (Сл. гласник РС 85/2005 и др) није била прописана као квалификаторна околност извршење кривичног дела изнуде од стране организоване криминалне групе. Дакле, треба имати у виду да се жалбама основано указује да је првостепени суд окривљене огласио кривим за кривично дело које у време извршења, које је опредељено у изреци пресуде није било предвиђено Кривичним закоником, што и првостепени суд констатује у другом пасусу на страни 555 али потом, према ставу овог суда, погрешно закључује који закон је најблажи.

Стога, Апелациони суд у Београду оцењује да се основано жалбама окривљеног АА8 и његовог браниоца адвоката АБ2 указује и на уставно право из члана 34 став 1 и став 2 Устава РС да се нико не може огласити кривим за кривично дело које, пре него што је учињено, није било предвиђено законом. Основано се указује даље и да је кривично дело описано у тачки I-2 временски опредељено од средине месеца децембра 2008. године до септембра месеца 2009. године па се у том случају није могао применити закон који је ступио на снагу 11. септембра 2009. године а који притом није повољнији по окривљеног. При томе се основано и осталим жалбама указује на ову околност, тим пре када се има у виду да је време извршења за став I-1 опредељено на време од 28.08.2004. године до децембра 2008. године, под тачком I-4 у временском периоду од средине 2007. године до априла 2008. године и под тачком I-5 у временском периоду од фебруара 2007. године до децембра 2008. године. Могло би се говорити да је једино у правном смислу другачија ситуација у погледу тачке I-3 где је време извршења опредељено на време од новембра месеца 2008. године до средине јануара месеца 2010. године, дакле у време важења два кривична законика.

Првостепени суд је приликом избора који закон ће применити на окривљене морао водити рачуна да је одредбом члана 5 став 1 Кривичног законика прописано да ће на учиниоца кривичног дела се применити закон који је важио у време извршења кривичног дела, а тек потом ако је после извршења кривичног дела измењен закон једном или више пута применити закон који је најблажи за учиниоца. Што значи да је услов да би се ценила примена блажег закона, да су радње и битни елементи кривичног дела били претходно

предвиђени законом. Када се има у виду временски период, по мишљењу овог суда нејасно је како првостепени суд радње окривљених квалификује као радње из члана 214 став 5 у вези са ставом 1 Кривичног законика иако није било инкриминисано вршење кривичног дела од стране организоване криминалне групе све до 11.9.2009. године, када је она тек дефинисана Законом у члану 112 – значење израза.

Не може се прихватити ни закључивање првостепеног суда да је блажи закон онај који одређене радње инкриминише као једно а не два кривична дела. Овај суд налази да су разлози за овакав став нејасни. Ово утолико пре што се приликом примене члана 5 Кривичног законика морају посматрати и друге околности, које ће јасно указати који закон је најблажи по учиниоце а не само број кривичних дела.

Истовремено, другостепени суд указује на то да првостепени суд, без обзира што није везан правном квалификацијом кривичних дела која су стављена на терет оптуженима од стране Тужилаштва за организовани криминал, приликом правне оцене предузетих радњи, ако су оне извршене од стране организатора и припадника организоване криминалне групе, мора прецизно да разграничи и под одговарајући правни институт подведе радње извршења сваког од окривљених понаособ, а које су довеле до извршења кривичних дела и које оправдавају квалификацију да је дело извршено од стране организоване криминалне групе.

7. - Закључак

Имајући у виду учињене битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, те повреду кривичног законика, на које се основано жалбама Тужиоца за организовани криминал, окривљених и њихових бранилаца указује, Апелациони суд у Београду је жалбе усвојио, а првостепену пресуду укинуо и предмет вратио на поновно суђење.

Другостепени суд је имао у виду и могућност дату чланом 458 став 3 ЗКП али је нашао да се у конкретном случају не може само делимично укинути првостепена пресуда обзиром да се поједини делови пресуде - не могу издвојити без штете за правилно пресуђење.

У поновном поступку првостепени суд ће пре свега отклонити све повреде одредаба кривичног поступка на које му је указано, везано за неразумљивост изреке, утврдити и дати јасне и аргументоване разлоге везане радње окривљених, потпуно и правилно утврдити чињенично стање, поуздано утврдити одлучне чињенице од значаја за правилно пресуђење у овој кривичноправној ствари, па ће након свестране анализе свих изведених доказа цењених како појединачно, тако и у њиховој међусобној повезаности донети правилну и на закону засновану одлуку за коју ће дати јасне и аргументоване разлоге. Истовремено ће приликом доношења одлуке имати у виду и остале жалбене наводе окривљених и бранилаца које овај суд није посебно образлагао.

Применом одредбе члана 458 став 4 ЗКП Апелациони суд у Београду, Посебно одељење је испитало да ли у конкретном случају још увек постоје разлози за продужење притвора према окривљеном АА па је нашао да и даље постоје разлози због којег му је притвор продужен решењем од 11.06.2014.године а који се односе на околности из члана 211 ст.1 тачка 1 и 3 ЗКП, те се продужење ове мере за обезбеђење присуства окривљеног показује нужним и оправданим.

Следствено наведеном, а на основу одредбе члана 458 ЗКП, Апелациони суд у Београду, Посебно одељење је донело одлуку као у диспозитиву решења.

ЗАПИСНИЧАР
Мирјана Новић, ср

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА-СУДИЈА
Верољуб Цветковић, ср

За тачност отправка
Управитељ писарница
Јасмина Ђокић